

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

cap. 9. Formulae pro Secretario Synodi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

7 Instantia pro continuanda lectione Decretorum.

Reuereudissime Pater, & Domine. Cum ea, quæ cepra sunt legi, clero sine valde vtilia neque potuerint angustia temporis absolui: & Ego N. N. huius Synodi Promotor, peto, & insto, ea legi, quæ desiderantur, antequam dimittatur Synodus.

8 Instantia pro nominatione Officialium Cleri.

Reuereudissime Pater, & Domine. Ad faciliorem huius Ecclesie N. administrationem solent assumi in partem sollicitudinis Pastoralis aliquot viri prudentes, & graues, qui varijs muneribus additi Reuerendissimam Amplitudinem tuam in animarum, & aliarum rerum cura non mediocriter iuuent. Ideo Ego N. N. huius Synodi Promotor peto, & insto, eos de suggestu nominari, vt à Clero tum eorum merita, tum munia cognoscantur.

9 Instantia pro conclusione Synodi.

Reuereudissime Pater, & Domine. Cum omnia, quæ in hac Dioeclesana Synodo agenda, & tractanda erant, diuina auxiliante gratia, ad optatum finem perducta sint, illud à Reuerendissima Amplitudine tua peto Ego. N. N. huius Synodi Promotor, vt ipsam Synodum concludere, & cum benedictione dimittere velit.

10 Instantia pro indictione futuræ Synodi. quæ fit in Prouincia Mediol.

Aniquo item Canone cautum est, vt proximam Synodum Dioeclesanam in Sessione Episcopus indicat: Ideo ego N. N. huius Synodi Promotor humiliter insto, Synodum Dioeclesanam proxime futuram in hoc Synodali Conuatu omnibus, qui interesse debent, pronunciari, & iudici.

FORMULÆ PRO PROCURATORE Cleri. Cap. VIII.

2 Formula pro Reductione Missarum ante Concil. Trid. & Anniversariorum.

Reuereudissime Pater in Christo, & Domine. Datur facultas Reuerendissimæ

Amplitudini tuæ à Sacrosancto Concilio Tridentino, vt in Synodo Dioeclesana, rebus diligenter perspectis, possit pro sua conscientia in Ecclesijs suæ Dioeclesis sibi subiectis statuere circa numerum Missarum, vel ob tenuem eleemosinam, vel ob magnum Missarum numerum, ante Concil. Trid. à testatoribus relictarum; & item à Sacra Congregatione Conc. eiusdem Tridentini, circa Anniversaria, & Officia Defunctorum. quicquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Ecclesiarum vtilitatem expedire videatur. Cum autem in hac Synodo non possint omnia examinari profundius; Ego N. N. huius Cleri Procurator humiliter peto, & insto apud Reuerendissimam Amplitudinem tuam, vt eligantur idonei viri, qui, prout erit opus, vnà cum Amplitudine tua numerum prædictorum reducant.

1 Pro alijs rebus formet Procurator libellos supplices, & legat eodem modo quo supra.

FORMULÆ PRO SECRETARIO Synodi. Cap. IX.

1 Formulæ Decretorum, quæ significata sunt in secunda parte.

Et post Decretum de initio Synodi, quod ibidem habetur, legitur hoc modo.

2 Decretum de modo viuendi tempore Synodi.

Quoniam nihil fere sæpius & diuinis literis, & Ecclesiasticis monumentis commendatum est, quam Clericalis ordinis hominum vitæ integritas, innocentia, fides, religio, pietas, virtutumque omnia ornamenta, quibus domus Dei potissimum excolitur; ideo Clerum nostrum hic præsentem monemus, & per viscera misericordie Dei nostri testamur, vt cum semper, tum maxime hoc tempore in verbis, in conuersatione, in charitate laicis hominibus præluceat omni virtutum splendore. Tabellam igitur discipline Synodalis à nobis propositam diligenter obseruent: quæ est huiusmodi.

Sacerdotalis personæ officia, &c. Habetur supra pag. 27. & 28. legatur vsque ad num. 2.

3 Decretum de Officialibus Synodi habetur supra pagina 27.

4 Decretum de præiudicio non afferendo.

T. 2. Dec.

Decernimus, si cui contigerit suo loco non federe, aut incedere, aut vocari, aut aliud quippiam agere, propterea nemini nouum ius acquiri, nec quicquam de cuiusque iure, possessioneue detrahi: sed in eo ipso statu permanere, in quo ante hanc Synodum esse reperiebatur.

5 Decretum de non discedendo.

Vobis præterea omnibus, & singulis qui huic Synodo iure interesse debetis, pœna excommunicationis propoſita vetamus, vt ne vestrum quisquam à Ciuitate N. discedat, antequam hæc nostra Diœcesana Synodus de morte absoluta, ac dimissa sit nisi facultate à Vicario Generali sibi concessa: sed huic Synodo, Synodalibusque actionibus, sessionibus, ac conuentibus quibuscunque, qui indicentur, omnes & singulos vos interesse iubemus, eadem excommunicationis pœna propoſita.

6 Decretum de oratione publica.

Quoniam veteris est instituti, solemnique ritus in Synodali conuentu pro publicis rebus orationem fieri, quod his maxime temporibus faciendum est: ideo in omni prece, & à sacerdotibus præsertim in Missæ sacrificio his diebus Synodalibus ad Deum orationem adhiberi edicimus: nimirum;

Pro Sanctissimo D. N. &c. lege vt supra cap. 4. n. 5.

7 Decretum de Professione Fidei-facienda.

Sacroſancta Tridentina Synodo illud grauissime sancitum est, vt quicumque Ecclesiastica beneficia obrinebunt, qui item ad Diœcesanam Synodum conuenire debent, omnes, in ea ipsa Synodo, ad quam primo conuenient, professionem fidei faciant. Verba Tridentini Concilij hæc sunt, sess. 25. cap. 2.

Cogit, & infra. Præcipit igitur sancta Synodus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & omnibus alijs, qui de iure, vel consuetudine in Concilio Prouinciali interesse debent, vt in ipsa prima Synodo Prouinciali, post finem præsentis Concilij habenda, ea omnia, & singula, quæ ab hac sancta Synodo definita, & statuta sunt palam recipiant; necnon veram obedientiam Summo Romano Pontifici spon-

deant, & profiteantur; simulque hæreses omnes à sacris Canonibus, & generalibus Concilijs, præsertimque ab hac eadem Synodo damnatas, publicè detestentur, & anathematizent.

Idem in posterum quicumque in Patriarchas, & Primates, Archiepiscopos, & Episcopos sunt promouendi in prima Synodo prouinciali, in qua ipsi interfuerint, omnino obseruent.

Quod si quis ex supradicti omnibus quod abſit, renuerit, Episcopi Comprovinciales statim summum Pontificem admonere, sub pœna diuinæ indignationis, tepeantur, interimque ab eiusdem communionem abſtineant.

Cæteri vero omnes, siue in præſenti, siue in futuro, beneficia Ecclesiastica habituri, & qui in Synodo diœcesana conuenire debent, idem vt supra in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur faciant, & obseruent: alias secundum formam sac. Canonum puniantur.

In Prou. Mediol. additur Decretum Conc. Prou. 1. sacri igitur, &c. quod habetur infra in calce.

Accedant igitur omnes, & singuli Ecclesiastica beneficia obtinentes, vel sacris ordinibus initiati (si in edicto vocantur) qui alias in Synodo non præſtiterunt, & fidei professionem ex formula præſcripta à Pio Quarto emittant, genuflexi in medio Cleſto ante Reuerendissimum Episcopum.

Idem Secretarius stans legit ex Bulla Pij Quarti.

E Go. N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula quæ continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet, Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem Cœli, & Terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum Filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex MARIA Virgine: & homo factus est.

Cr.

Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas, Et ascendit in Cælum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos, & mortuos cuius regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum, & uiuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et unam Sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptismum in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ obseruationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector: Item sacram scripturam iuxta eum sensum: quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum scripturarum, admitto, nec eam unquam, nisi iuxta unanimum consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse verè & propriè sacramenta nouæ legis, à IESU CHRISTO Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre: & ex his Baptismum Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse: Receptos quoque, & approbatos Ecclesiæ Catholice ritus, in supradictorum omnium Sacramentorum solemnè administratione, recipio, & admitto. Omnia, & singula quæ de peccato originali, & de Iustificatione in Sacrosancta Trident. Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor patiter, in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro uiuis, & defunctis: atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè realiter, & substantiabiliter corpus, & sanguinem, unà cum anima, & diuinitate Domini nostri Iesu Christi, fierique, conuersionem totius substantiæ panis, in corpus, & totius substantiæ uini in sanguinem, quam conuersionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat. Fateor etiam, sub altera tantum specie, totum, atque integrum Christum verumque Sacramentum sumi. Constanterteneo Purgatorium esse Animasque ibi

Bart. GANNAT.

decentas fidelium suffragijs iuari: Similiter, & Sanctos unà cum Christo regnantes, venerandos, atque inuocandos esse; eoque orationes Deo pro nobis offerre atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmissimè assero Imagines Christi, ac Depicturæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse atque eis debitum honorem, ac uenerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco; Romanoque Pontifice Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cetera item omnia à sacris Canonibus, & Oecumenicis Concilijs ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atque profiteor, simulque contraria omnia, atque hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas. ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsentem sponte profiteor, & veraciter teneo eandem integram, & inuiolatam usque ad extremum uitæ spiritum, constantissimè (Deo adiuvante) retinere, & confiteri, atque à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum.

8 Decretum de continuatione Sessionis primæ.

Decernimus, & indicimus continuationem huius sessionis fore hodie hora.... in qua vocabuntur omnes, & scrutinium fiat à Præfectis.

9 Decretum de discessu.

Ne quisquam à loco ante discedat, quam Reuerendissimus Episcopus à Synodo abierit, nec vero raptim, turbulenterue: sed grauitet, & decore incessu.

Capicula, & Clerici Ecclesiarum Collegiatarum, ut collegiatim uenerunt, ita recedant, prælata Cruce.

T 3 10 De-

10 Decretum de Clero vocando : & Cathedralico soluendo.

Vocabuntur omnes, & singuli, quicumque sint, qui huic Synodo Dioccesanae praesentes adesse debent, qui certo Ecclesiae nomine vniuersè vocati ordine bini, & collegiatim ad Reuerendissimum Episcopum recte accedant, qui reuerentiam exhibeant: & quia singuli nominatim vocabuntur, capite aperto, & stantes modesta, altaque voce respondeant: Adsum.

Parochi redeuntes (& alij, qui solent) ad Oeconomum deputatum accedant, singulique cathedralicum soluant.

11 Decretum de Scrutinio Synodali.

Scrutinium Synodale à Patribus institutum post Cleri vocationem à Praefectis agi decernimus hoc est, dum alij vocantur, vocatorum fiat scrutinium: quod in cappellis huius Ecclesiae sic distributum fuit.

Clerus Ciuitatis N. conueniat ad capellam S. N. sub Praefecto M. R. D. N. N. Archidiacono.

Clerus eiusdem Ciuitatis N. conueniat ad capellam S. N. sub Praefecto R. D. N. Canonico.

Clerus Vicariatus N. conueniat ad capellam S. N. sub Praefecto, &c. & sic deinceps iuxta distributionem cuiusque tum Ciuitatis, tum Diocesis. vt in 1. part. dictum est, cap. 23. num. 4.

Praefecti Scrutinij Synodalis pro sua quisque timorata, religiosaque conscientia in veritate, sinceritate, & iustitia scrutinium agant praescriptum Tabellae editae, curentque aptè, & distinctè notare, quae repererint, & rebus à se notatis vnusquisque subscribat.

Si tempus desit, peragunt Scrutinium extra Synodalem sessionem.

Qui ad eos non accesserint pro scrutinio, perinde puniantur, ac ij qui ad hanc Synodum nulla iusta de causa impediti non venerint.

Interrogati vero si quid indecore vel responderint, vel egerint, à Praefectis ipsis notentur, vt canonicae subiaceant disciplinae.

12 Formula Catalogi Cleri pro eo vocando, Dicit Secretarius titulum.

Tit. Clerus ciuitatis. Si Abbates vocandi sunt, hoc loco vocentur.

Tit. Clerus Ecclesiae cathedralis.

M. R. D. N. N. I. V. D. Prothonotar.

Apostolic. Archipraesbyter Ecclesiae Cathed. R. D. N. N. Canonicus eiusdem.

S. T. Doctör. & Pœnitentiarius. D. N. N. Mansionibus, seu Beneficiatus eiusdem.

Venerabilis presbyter N. N. Curatus eiusdem.

Praesbyter N. N. Beneficiatus eiusdem.

Praesbyter N. N. Capellanus amouibilis eiusdem.

N. N. Diaconus, seu Subdiaconus.

Tit. Cleri Seminarij.

N. N.

N. N.

Tit. Clerici Sacristiae Cathedralis.

N. N.

Tit. Collegiatae Ciuitatis.

Tit. Collegiatae S. N.

R. D. N. N. Praep.

R. N. N. Canonicus.

Tit. Parochi Ciuitatis.

Venerabilis Presbyter N. N. Curatus S. N.

I. V. D. vel Theologus. si Regularis est. F. N. vel Don N. pro Curato S. N.

Tit. Presbyteri Ciuitatis.

Praesb. N. N. Beneficiatus S. N. Presb.

N. N.

Tit. Diaconi, Subdiaconi, & Clerici Ciuitatis.

N. N. Diaconus.

N. N. Subdiaconus.

N. N. Clericus.

Tit. Clerus Diocesis.

Tit. Collegiatae S. N. loci N.

R. D. N. N. Praepositus, & Curatus.

R. N. N. Canonicus.

Venerab. presb. N. N. Curatus, eiusmodi loci.

Tit. Vel. Vicarius loci N.

R. N. N. Vicarius Foraneus.

Venerabil. Presbyt. N. N. Curatus loci N.

Praesbyter N. N. Beneficiatus S. N.

Praesbyter N. N.

N. N. Diaconus seu Subdiaconus, N. N. Clericus.

Absentes notentur linea ducta hoc modo.

13 Decretum de officio mortuorum.

Edicimus praeterea cras pro Sacerdotibus, & Clericis, qui post ultimam Synodum obierunt; solemnem commemorationem fieri: (si est in Prou. Mediol. addat) ex Decreto Conc. Prou. quinti.

14. Decretum de Sessione secunda.

Decernimus, & indicimus Sessionem sequentem fore crastina die mane, quæ erit huius mensis..... hora.....

15. Decretum De Iudicibus Synodalibus.

Ex Conc. Trid. sess. 25. cap. 10.

Quoniam ob malitiosam petentium suggestionem, & quandoque ob locorum longinquitatem, personarum notitia, quibus causæ mandantur, usque adeo haberi non potest; hincque interdum Iudicibus, non vndequaue idoneis, causæ in partibus delegantur: statuit S. Synodus, in singulis Concilij provincialibus, aut diœcesanis, aliquot personas, quæ qualitates habeant, iuxta Constitutionem Bonifacij VIII. quæ incipit: *Statutum*, & alioquin ad id aptas designari ut præter Ordinarios locorum, ijs etiam post hæc clausæ Ecclesiasticæ, ac spirituales, & ad forum Ecclesiasticum pertinentes, in partibus delegandæ committantur, Et si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituatur Ordinarius loci, cum consilio Capituli, alium in eius locum usque ad futuram provincialem, aut diœcesanam Synodum: ita ut habeat unaquæque Diœcesis quatuor saltem, aut etiam plures probatas personas ac ut supra qualificatas, quibus huiusmodi causæ à quolibet Legato vel Nuncio, atque etiam à Sede Apostolica committantur: Alioquin post designationem factam, quam statim Episcopi ad summum Romanum Pontificem transmittant, Delegationes quæcumque aliorum Iudicum alijs, quamvis factæ, subreptitiæ censeantur. Admonet de hinc facta Synodus tam ordinarios, quam alios quoscumque Iudices, ut terminandis causis quanta fieri poterit brevitate studeant: ac litigatorum à tribus, seu in litis contestatione, seu alia parte iudicij differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione occurrant.

Tum additur Constitutio Bonifacij VIII.

Statutum & infra. Sancimus igitur, ut nullis, nisi Dignitate prædictis, aut personatum obtinentibus, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonicis, causæ aucto-

ritate litterarum Sedis Apostolicæ, aut Legatorum eiusdem de cætero committantur nec audiantur alibi, quam in Ciuitatibus, vel Locis insignibus, ubi possit commode, copia peritorum haberi: & reliqua.

Sacra Tridentina Synodus iubet aliquos viros deligi, quales Summus Pontifex Bonifacius Octauus sua constitutione præscripsit aptos, atque idoneos, quibus causæ ad forum Ecclesiasticum pertinentes in partibus committi possint. sed & Gregor. XV. præcepit in gratiam Regularium, qui sibi Conservatores ex Iudicibus Synodalibus eligere debent, cuius Constitutionis verba hæc sunt.

In futurum Sanctitas sua hac generali, & perpetuo valitura Constitutione statuit, & decreuit, ut Iudices Conservatores huiusmodi, siue principales, siue subrogati, eligi, nominari, aut deputari non possint, nisi, non solum habeant qualitates requisitas, & descriptas in Constitutione simili recordat. Bonifacij Papæ VIII. etiam Prædecessoris sui, quæ incipit *Statutum*; ita ut vel dignitate Ecclesiastica præditi, vel personatum obtinentes, vel Ecclesiarum Cathedralium Canonici existant; sed etiam in Concilij provincialibus, aut Diœcesanis, iuxta decretum Concilij prædicti, Iudices electi, seu designati sint. Quodque demum litteræ conservatoris per sedem Apostolicam concedendæ præscriptis tantum dirigantur, & quæ litteræ aliter expeditur, illæ, ac deputationes huiusmodi, omniaque exinde sequenda nullius sint roboris, vel momenti, & nihilominus, qui secus, quam iuxta formam superius præscriptam Conservatores huiusmodi cum effectu eligere, nominare, seu deputatis uti ausi fuerint, Regulares, quidem voce actiua, & passiva sint ipso iure privati, adeo, ut habilitationem à nemine, præterquam à Romano Pontifice consequi valeant, reliqui verò alijs pœnis arbitrio Sanctitatis suæ coerçantur, & prædictorum omnium Conuentus, Monasteria, ac loca huiusmodi, eorumque personæ, ac bona careant Conservatore ad annum, itaut illorum causæ interea coram locorum Ordinarijs duntaxat cognosci, ac diffiniri debeant; cæterum ut latius pateat Conservatorum huiusmodi deligendorum facultas, Sanctitas sua admonitos voluit omnes locorum ordinarios, ut in Synodis Provincialibus, aut Diœcesanis quàm plures personas ex habentibus qualitates in prædicta Consti-

tutione eiusdem Bonifacii prædecessoris contentas, & alioquin ad id aptas, designari procurent; & si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio Capituli alium in eius locum vsque ad futuram prouinciālem, aut diocesanam Synodum.

Vt igitur eiusmodi decreta exequamur, vobis proponimus hos (Iurisconsultos) quibus causæ delegentur iudicandæ, donec altera Synodus habeatur.

Si Canonici non sunt I. V. D. tace, Iurisconsultos.

M. R. D. N. N. Archidiaconum Eccles. Cathedralis.

R. D. N. Canonicum.

R. D. N. Prothonotarium Apostolicum. In Prouincia Mediolan. debet legi Decretum quoque S. Congregationis Conc. Tridentini. 27. Septembris 1614. quæ decernit electionem omnium Canonicorum Cathedralis Ecclesiæ. Habes infra in calce huius 4. partis.

16 Decretum de Examinatoris.

Ex Concilio Trident. sess. 24. capit. 18.

Examinatores autem singulis annis in diocesana Synodo ab Episcopo, vel eius Vicario, ad minus sex proponantur, qui Synodo satisfaciant, & ab ea probentur. Aduenientque vacatione cuiuslibet Ecclesiæ, tres ex illis eligat Episcopus, qui cum eo examen perficiant indeque succedente alia vacatione, aut eisdem, aut alios tres, quos maluerit, ex prædictis illis sex eligat. Sint vero hi Examinatores, Magistri, seu Doctores, aut Licentiat in Theologia aut iure Canonico, vel alij Clerici, seu Regulares, etiam ex ordine mendicantium, aut etiam Sæculares, qui ad id videbuntur magis idonei, iurentque omnes ad sancta Dei Evangelia, se quacunque humana affectione postposita, fidei manus executuros, caueantque ne quisquam profus occasione huius examinis, nec ante, nec post accipiant, alioqui simonizæ vitium, tam ipsi, quam alij dantes, incurrant, à qua absolui nequeant, nisi dimissis Beneficijs, quæ quomodoocumque etiam antea obtinebant, & ad alia in posterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non solum coram Deo, sed etiam in Synodo prouinciali, si opus erit, rationem reddere teneantur. à qua, si qui contra officium eos fecisse, compertum fuerit, grauiter eius arbitrio puniri possint.

Tridentinum ergo decretum Nos volentes exequi pro Diocesis nostræ amplitudine proponimus vobis hos RR. viros, qui munus hoc gerant, quoad altera Synodus habebitur.

M. R. D. N. N. I. V. D. Protonor. Apostol. Decanum Cathedralis.

R. D. N. N. Canonicum, & Theologum Cathedralis.

R. P. F. Io. N. Priorem S. Dominici, vel

R. P. Priorem pro tempore. S. Dominici.

Placent ne Vobis?

17 Decretum de Testibus Synodalibus.

Vetus est consuetudo Sacrosanctis canonum decretis introducta, vt Synodi singulis Diocesanis viri aliquot vita, & moribus graues, ac probati deligantur, qui animaduertant diligenter, an aliquid in vrbis, & diocesi fit, quod corrigi, emendatæ debeat, ac si quid tale cognouerint, id Nobis, vel Vicario nostro generali, aut Visitatoribus nostris significent, interrogatique de aliqua re, quæ emendationem requirat, summa integritate referant. Nos igitur vetus illud probatissimum institutum secuti, huic muneris proponimus, ac nominamus in Ciuitate, & Diocesi hos viros, quorum nomina sequuntur.

In Ciuitate R. D. N. N. R. D. N. N.

In Diocesi Venerabilem Presbyterum N. N. curatum, &c.

Vel: quorum nomina dignis de causis secreto haberi volumus in hac scheda. erit autem ob signata sigillo Episcopi, & cleuabitur, vt videatur.

18 Decretum de punctatoribus.

Et quia ad Ecclesiasticam disciplinam conseruandam summopere Punctatoribus est opus, & ea de re sancta sunt plura decreta, hos punctatores delegimus.

R. D. N. N. Canonicum in Cathedral.

R. N. Canonicum in Collegiata. S. N.

19 Decretum de iurēiurando.

Examinatores, (Testes Synodales) ac Punctatores promulgari accedant ad Reuerendissimum Episcopum, coram quo ex præscripta formula iurandum præstent, Nota. si Testes habentur secreto, in prædicto Decreto taceant & addatur:

20 Testes autem iurabunt secreto in manibus eiusdem Reuerendissimi.

21 Decretum de præstando iuramento ab absentibus.

Qui Examinatores (Testes Synodales) & Punctatores per Nos nominati & deputati sunt, si qui in Synodo ex præscripto iurandum non præstiterint, illud præstent prout Dom. Vicarius Generalis mandauerit.

22 Decreta de Residentia semper legenda. ex Conc. Trid.

Ex Conc. Trid. Sessione 6. cap. 2. de Reformatione.

Eadem sacrosancta & infra. Omnes Patriarchalibus Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesijs, quibuscunque, quouis nomine, ac titulo præfectos monet, & monitos esse vult, vt attendentes sibi, & vniuerso gregi, in quo Spiritus Sanctus posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo, vigilent, sicut Apostolus præcipit, in omnibus laborent & ministerium suum impleant, implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atque ouium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus à supremo Iudice requirendus, custodiae minimè incumbant: Cum certissimum sit, non admitti Pastoris executionem, si lupus oues comedit, & Pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam salutis immemores, terrenaque caelestibus, ac diuinis humana præferentes, in diuersis Curijs vagantur, aut in negotiorum temporalium sollicitudine, ouili de relicto; atque ouium sibi commissarum cura neglecta, se decipient occupatos.

Placuit Sacrosanctæ Synodo antiquos Canones, qui temporum, atque hominum iniuria penè in desuetudinem abierunt, aduersus non residentes promulgatos inuoluare, quemadmodum virtute presentis decreti inuoluit, ac vterius, pro firmiori eorumdem residentia, & reformandis in Ecclesia moribus, in hunc qui sequitur

modum statuere, atque sancire.

Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu Cathedrali Ecclesia sibi quocunque titulo, causa, nomine, seu iure commissa, quacunque ille, dignitate, gradu, & præeminentia præfulgeat, legitimo impedimento, seu iustis, & rationabilibus causis cessantibus, sex mensibus continuis, extra suam diœcesim morando, abfuerit; quartæ partis fructuum vnius anni fabricæ Ecclesiæ, pauperibus loci per Superiorem Ecclesiasticam applicandorum poenam ipso iure incurrat. Quod si per alios sex menses in huiusmodi absentia perseverauerit; aliam quartam partem fructuum similiter applicandam eo ipso amittat. Crescente vero contumacia, vt superiori Sac. Can. censuræ subijciatur, Metropolitanus suffraganeos Episcopos absentes, Metropolitanum vero absentem Suffraganeus Episcopus antiquior residens, poena interdicti ingressus Ecclesiæ eo ipso incurrenda, infra tres menses per litteras, seu Nuntium Romano Pontifici denunciare teneatur; qui in ipsos absentes, prout cuiusque maior, aut minor contumacia exegerit, supremæ Sedis auctoritate animaduertente, & Ecclesijs ipsis de Pastoribus vtilioribus prouidere poterit, sicut in domino noverit salubriter expedire.

Ex eodem Conc. Sess. 23. cap. 1. de Reformatione.

Cum præcepto diuino & infra. Ne verò ea, quæ de residentia sanctè, & vtiliter iam antea sub Fel. rec. Paulo III. sancita fuerunt, in sensu à Sacrosanctæ Synodi mente alienos trahantur, ac si vigore illius Decreti quinque mensibus continuis abesse liceat illis; inhærendo declarat Sacrosancta Synodus, omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac Cathedralibus Ecclesijs quibuscunque, quocunque nomine, & titulo præfectos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cathedrales sint, obligari ad personalem in sua Ecclesia, vel Diœcesi residentiam, vbi iniuncto sibi officio delungi teneantur; neque abesse posse, nisi ex causis, & modis in f. ascriptis.

Nam cum Christiana Charitas, vrgens Necessitas, de debita Obedientia, ac euidens Ecclesiæ, & Reipub. Vtilitas aliquo nonnunquam abesse postulent, & exigant; Decernit eadem Sacrosancta Synodus has legitimæ absentie causas

à Bea.

à Beati F. Rom. Pont. aut à Metropolitano, vel, eo absente, suffraganeo Episcopo antiquiori residente, qui idem Metropolitani absentiam probare debet, in scriptis esse approbandas, nisi cum absentia inciderit propter aliquod munus & Reipub. officium Episcopatus adiunctum; cuius quoniam causæ sunt notoriæ, & interdum repentinae, nec eas quidem significari Metropolitano necesse erit: ad eundem tamen cum Conc. provinciali spectabit iudicare de licentijs à se, vel à suffraganeo datis, & videre ne quis eo iure abutatur; ut penis canonicis errantes puniantur.

Interea meminerint discessuri, ita ouibus suis preuidendum, ut quantum fieri poterit, ex ipsorum absentia, nullum damnum accipiant. Quoniam autem qui aliquantisper tantum absunt, ex veterum Canonum sententia, non videntur abesse, quia statim reuersuri sunt: Sacrosancta Synodus vult illud absentia spatium singulis annis, siue continuum, siue interruptum extra prædictas causas, nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere: & haberi rationem ut id æqua ex causa fiat, & absque illo gregis detrimento, quod an ita sit abscedentium conscientia relinquit, quam sperat religiosam, & timoratum fore, cum Deo corda pateant, cuius opus non fraudulenter agere suo periculo tenentur: eosdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis spacium, Dominici Aduentus, Quadragesimæ, Natiuitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes item, & Corporis Christi diebus, quibus refici maxime, & in Domino gaudere Pastoris presentia oues debeant, ipsi ab Ecclesia sua Cathedrali vilo pacto absint, nisi Episcopalia munia in sua Diocesi eos alios vocent.

Si quis autem, quod vti nam nunquam eueniat, contra huius Decreti dispositionem abfuerit, statuit Sacrosancta Synodus, præter alias penas aduersus non residentes sub Paulo III. impositas, & innouatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis absentia fructus suos non facere, nec tutta conscientia, alia etiam declaratione non secuta, illos sibi detinere posse, sed, teneri, aut ipso cessante, per Superiorem Ecclesiasticum illos fabricæ Ecclesiarum, aut pauperibus loci erogare: prohibita quacunque conuentione, vel compositione, quæ, pro fructibus malè perceptis appellatur ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur: non obstantibus quibuscunque priuilegijs cuiuscunque Colle-

gio, aut fabricæ concessis.

Eadem omnino, etiam quoad culpam, amissionem fructuum, & penas de Curatis, inferioribus, & alijs quibuscunque, qui Beneficium aliquod Ecclesiasticum curam animarum habens obtinent, Sacrosancta Synodus declarat, & decernit ita tamen, ut quauocunque eos, causa prius per Episcopum cognita, & probata, abesse contigerit Vicarius idoneum, ab ipso Ordinatio approbandum, cum debita mercedis assignatione relinquant.

Discedendi autem licentiam in scriptis gratisque concedendam, ultra bimestre tempus, nisi ex graui causa, non obtineant. Quod si per Edictum citati etiam non personaliter, contumaces fuerint, liberum esse vult Ordinarijs, per censuras Ecclesiasticas, & sequestrationem & subtractionem fructuum aliaque iuris remedia, etiam vsque ad priuationem, compellere, nec executionem hanc, quolibet Priuilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuscunque beneficii, pactione statuto, etiam iuramento, vel quacunque auctoritate, confirmato, consuetudine etiam immemorabili, quæ potius corruptela censenda est, siue appellatione, aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore Eugeniae constitutionis, suspendi posse.

Postremò, tam decretum illud Paulo III. quam hoc ipsum, in Concilijs Provincialibus, & Episcopalibus publicari Sancta Synodus præcipit, cupit enim, quæ aded ex Pastorum munere, animarumque salute sunt, frequenter omnium auribus, mentibusque insigi, ut in postetum Deo iunante, nulla temporum iniuria, aut hominum obliuione, aut defuetudine aboleantur.

23 In Prouincia Mediolanensi debent etiam legi, ex Decreto Conc. Prouinc. 3. Bullæ Pij II. de clericis male promotis, Pij V. de confidentijs beneficalibus: quarum tenores imprimendæ erunt in calce huius 4. partis; vbi etiam De vita & honestate Clericorum ex Concil. Prou. 1. & 4. de diu. Officijs, & Chori disciplina ex Conc. 1. & 5.

In eadem Prouincia Mediol. legi debent Monitiones ad Clerum, ex Decreto Concilij 4. Prouincialis, quæ magis Episcopo placuerint, non omnes, videlicet.

Primo fratres, &c. quas dabimus in calce item huius 4. p.

24 Decretum de conclusione synodi.

Synodi nostræ diocesanae N. Deo adiutore optatum

operatum finem videmus; quapropter eam cum gratiarum Deo actione concludendam esse decernimus, & conclusam enunciamus.

25 Decretum futurę Synodi: quod fit in Prou. Mediolanensi.

Aliam præterea futuram Synodum indicimus iuxta Tridentinam sanctionem habendam anno sequenti.....die..... mensis..... nisi aliqua ex causa illam prorogari ad vos datis litteris, aliàs per edictum publicum intellexeritis.

26 Decretum de dimissione Synodi.

Ad laudem Dei omnipotentis Beatissimæque Virginis Mariæ, ac S.N. Patroni nostri, & aliorum nostrorum Promotorum decernimus Synodum dimissam: ac propterea cuique eundum esse ad proprias Ecclesias. Hortamur autem omnes vos, Fratres carissimi, vt tales vos præbeatis in ministerio vestro, quales maximè decet Sacerdoti ab omni mundanorum cura segregato: illudque maximè, cum redieritis præstandum erit, vt populus omnis vos ab hac Synodo non mediocrem fructum reportasse intelligat; id fiet, & nouo Spiritus Sancti lumine illustrati, quæ magna Synodorum est vis, ac virtus, cæteris in omni opere vestro in posterum præluere studueritis, & in omni parte officij vestri omnem diligentiam adhibueritis.

Hactenus Formulæ, & Decreta pro Secretario Synodi.

CAPITULA ORATIONIS
Mentalis in fine Sessionum. Cap. X.

1 In fine primæ Sessionis. Orate.

pro notas: fa, re,

Fratres carissimi: per notas: fa, mi, re, fa, fa.
Sequentia cantantur sardius.

TOto corde conuersi ad Dominum, mentes ad cælum erigamus, & corporibus prostrati hæc deuote precemur, inuocatis SS. Patronis, & Protectoribus huius Diœcesis N.N. item SS. Martyribus NN. cum cæteris Beatis, quorum corpora quiescunt in hac Diœcesi. *terminatio fit per, fa, re.*

Orate intimo dolore, vt Dominus peccatorum vestrorum veniam vobis concedat, negligentijs indulgeat, ignorantia parcat, er-

rata omnia cumdoneat, quæ in Clericali disciplina, in officijs sacerdotalibus multiplici errore commisitistis. Intimo caritatis affectu singuli pro Reuerendissimo Episcopo, & omnibus, qui in hoc Clero continentur: idem orate, orate inuicem, vt saluemini. *terminatio fit semper, vt supra; & fit pausa per vnum, Miserere.*

Fratres carissimi: vnanimis perseverate in oratione, & petite à Patre misericordiarum, & Deo totius consolationis, quem credimus esse in medio huius sacri cætus: petite Spiritus Sancti dona, vt post hac digne omnes ambulent vocatione, qua vocati sunt: vt Sacramenta digne ministrent, verbum Dei cum fructu prædicent: animas sollicitè curent; religiose viuant: in patientia possideant animas suas.

Fratres carissimi: vnanimis orate pro Sanctis. D. Nostro N. Papa..... Christi Vicario, vt Sanctam Ecclesiam sanctè gubernet cum Sacro Cardd. Collegio Orate pro S. Catholica, & Apostolica Eccl. Rom. toto orbe terrarum diffusa, vt eam Deus conseruet, defendat, augeat, exalter ad honorem, & gloriam suam.

2 In fine Secundæ Sessionis.

Fratres carissimi: vnanimis orate, vt bonum, quod in nobis à Reuerendissimo Antistite nostro, tam incenso charitatis studio, & officio requiritur, omnino, exequamur, vtque prompta cum eo sollicitudine gradiētes, dignè ambulemus vocatione, qua vocati sumus, omnique in opere bono crescentes, obediamus studijs Deo placitū orationū.

Fratres carissimi: orate pro Reuerendissimo Episcopo nostro N. vt diuino Spiritu illustratus, & roboratus, vnà cum suis adiutoribus, & cum grege suo consequatur vitam æternam.

Fratres carissimi: orate vnanimis Spiritum Dominum Messis huius, vt operarios mittat in messem suam, detque omnibus huius vineæ N. operarijs Spiritus Sancti ignem, ac lumen; demumque æternam mercedem.

Vbi adest Prouincia loco primi capituli Orationis in 2. Sessione, dicatur.

Fratres carissimi: vnanimis orate pro Prouincia N. pro Illustriss. Metropolitanis, & pro omnibus Prouinciæ Episcopis, vt sanctè regant Ecclesiam Dei: vt flagella, perturbaciones, contentiones errores omnes, & omnes aduersitates dignetur auertere, detque illis in tranquillitate, paceque sancta Ecclesias suas gubernare.

3 In